

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Kampmann): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om sømandsskat.*

Forinden jeg går over til at omtale forslaget, skal jeg fremsætte nogle bemærkninger om baggrunden for dets fremsættelse.

Igennem de senere år har der fra de søfarendes side ved gentagne lejligheder været fremsat ønske om, at der her i landet måtte blive indført en selvstændig sømandsbeskatning, der i lighed med den i Norge gældende ordning skulle være en skat ved kilden, en beskatning, som straks var endelig, og som kunne tage hensyn til de særlige vilkår, hvorunder sømændene må udføre deres arbejde. Disse ønsker er i princippet blevet støttet af rederens organisationer og af Søfartens Fællesråd, hvori såvel de søfarendes organisationer som rederne og ministeriet for handel, industri, håndværk og søfart er repræsenteret. Endvidere har Nordisk Råd behandlet spørgsmålet ud fra det synspunkt, at det måtte være hensigtsmæssigt, at beskatningen af sømænd blev så ensartet som muligt i de nordiske lande, og rådet har anbefalet regeringerne til overvejelse at optage spørgsmålet om at indgå en aftale om fælles regler for skattens beregning og opkrævning hos søfolk.

I den anledning nedsatte jeg i januar 1956 et udvalg med den opgave at undersøge de praktiske muligheder for i Danmark at indføre en særlig sømandsskat, samt hvilke ændringer en sådan beskatning ville kræve i de gældende lovregler. Udvalget har i disse dage afgivet sin betænkning, og da denne betænkning tillige indeholder et fuldt udarbejdet lovudkast, som jeg har kunnet tilslutte mig, er det mig muligt allerede i dag at fremsætte nærværende forslag for det høje ting. Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at takke udvalget for dets store og værdifulde arbejde, der tilmed er udført inden for et så kort tidsrum.

Omtrent samtidig med nedsættelsen af det danske udvalg blev der nedsat tilsvarende udvalg i Finland og i Sverige. Med disse udvalg såvel som med norske sagskyndige har det danske udvalg haft kontakt under sit arbejde, og der har været

afholdt fællesnordiske møder til drøftelse af de under udvalgenes arbejde opståede problemer. Der er under de stedfndne drøftelser opnået enighed mellem udvalgene om, at en række spørgsmål må afgøres af hvert enkelt land for sig, således navnlig beskatningsniveauet, tilrettelæggelsen af skatteopkrævningen og opgørelsen af indkomsten. Selv med disse forbehold har udvalgene dog fundet, at der ved indførelse af en særlig sømandsskat vil være opnået et væsentligt fremskridt henimod ensartethed i beskatningen af nordiske sømænd, navnlig hvis man samtidig udformer beskatningsreglerne således, at nordiske sømænd på nordisk skib svarer skat efter reglerne i skibets hjemland, selv om de er hjemmehørende i et andet nordisk land. På dette grundlag har sømandsskatteudvalgene i Finland og Sverige ligesom det danske udtalt, at de ville afgive indstilling over for de respektive regeringer om indførelse af en særlig sømandsbeskatning.

Så vidt jeg kan se, er man, hvis udvalgenes forslag gennemføres, herunder i jo højere grad de nævnte beskatningsregler indføres for nordiske sømænd på nordisk skib, nået så langt i retning af ensartede fællesnordiske regler, som man på indværende tidspunkt kan komme.

Jeg vil herefter vende mig til det foreliggende lovforslag.

Efter dette foreslås der for sømandsindtægter, som oppebæres om bord på danske skibe, indført en „definitiv kildeskat“, d. v. s. en beskatning af den løbende indkomst, således at skatten beregnes af og berigtiges ved tilbageholdelse i sømandsindkomsten, efterhånden som den erhverves, og ikke reguleres efter indkomstårets udløb.

Beregningen og tilbageholdelsen af sømandsskatten foretages af skibets fører i forbindelse med hver lønudbetaling. De tilbageholdte beløb afregnes hver måned over for rederiet, der indbetaler beløbet til et særligt sømandsskattekontor, som foreslås oprettet til at administrere ordningen. Fra dette kontor afregnes kvartalsvis over for vedkommende kommune den kommunen tilfaldende andel i sømandsskattens beløb. Som grundlag for sømandsskattens beregning vil skibets fører få tilstillet særlige tabeller, hvor skattebeløbet normalt umiddelbart kan aflæses på grundlag af

[Finansministeren.]

den kontante hyre. Her i landet hjemmehørende og dermed sidestillede sømænd skal være i besiddelse af et særligt sømandsskattekort, som ved påmønstringen afleveres til skibets fører, således at denne kan tage hensyn til de på kortet angivne oplysninger om forsørgerforhold m. v. og om fradragsberettigede udgifter ud over dem, der er taget hensyn til i tabellerne.

Når man skal finde frem til, hvilken kreds af personer der skal falde ind under en sådan ordning, viser det sig hurtigt, at skarpe grænser er vanskelige at drage. De særlige arbejdsvilkår, som de søfarende har påberåbt sig, synes egentlig kun at gælde for sejlads, der i væsentligt omfang afskærer den pågældende sømand fra at have forbindelse med sit hjem, d. v. s. sejlads mellem udenrigske havne eller mellem fjerne udenrigske havne og danske havne, hvilken sejlads i forslaget betegnes som udenrigsfart. Der vil imidlertid forekomme en lang række tilfælde af forflytninger fra sejlads i dette fartområde til sejlads, der i overvejende grad finder sted i farvande omkring Danmark, i forslaget betegnet som nærfart, eller omvendt. En begrænsning af sømandsskatten til kun at gælde for udenrigsfarten ville derfor volde betydelige praktiseringsvanskeligheder, idet kildebeskatningen på afgørende vis adskiller sig fra den almindelige beskatningsform her i landet, og det er derfor forbundet med et ikke ringe besvær, hver gang en sømand skal overgå fra det ene beskatningssystem til det andet. Bl. a. af denne grund har man foreslået, at også sømænd, der sejler i nærfart, skal ind under sømandsskatteordningen, dog således at fart inden for mere begrænsede områder, herunder færgefart, holdes uden for ordningen.

Sømandsskat skal altså svares af sømænd, der sejler på danske skibe i nærfart eller i udenrigsfart, idet man ved sømænd forstår alle, der er ansat til tjeneste om bord på vedkommende skib, altså ikke alene mandskabet, men også officerer, skibsførere og andre, der arbejder om bord på skibet, som f. eks. tjenere.

Når nærfarten inddrages under sømandsskatteordningen, må sømandsskattens niveau fastlægges således, at det for nærfartens vedkommende stort set kommer til at svare til det almindelige beskatningsniveau i

land, idet arbejdsvilkårene inden for nærfarten ikke på afgørende vis kan siges at adskille sig fra de vilkår, hvorunder mange må udføre deres arbejde i land. De særlige hensyn, som bør tages til udenrigsfarten, foreslås herefter tilgodeset ved, at der indrømmes et særligt fradrag for sejlads i udenrigsfart. Der er dog, selv på dette grundlag, også for sømænd i nærfarten visse fordele forbundet med at svare sømandsskat. Disse fordele ligger i sømandsskattens karakter af definitiv kildeskat. Først og fremmest opnår man, at skatten er betalt, når man får hyren udbetalt, og dernæst gennem kildebeskatningen en lempeligere beskatning af indtægtsstigninger. Men navnlig medfører det foreslåede system, hvorefter sømandsindkomsten forudsættes indtjent over 10 måneder, visse fordele, såfremt sømanden faktisk tjener sin årsindtægt om bord jævnt fordelt over hele året.

Forskellen mellem sømandsskattens størrelse henholdsvis i nærfart og i udenrigsfart fremkommer ved, at der indrømmes et særligt fradrag på 130 kr. månedlig for sejlads i udenrigsfart. Foruden dette fradrag indrømmes der såvel for udenrigsfart som for nærfart et standardfradrag på 120 kr. månedlig, der af praktiske grunde afløser en række i loven nærmere angivne udgiftsfradrag.

Gennem indrømmelsen af disse fradrag har man på den anden side ophævet det særlige skattefri fradrag, som man efter gældende praksis indrømmer i visse tillæg såsom „Amerikatillæg“.

Bortset herfra har man ikke ved forslaget tilsigtet at ændre reglerne for, hvad der skal henregnes til eller kan fradrages i den skattepligtige indkomst. Dette gælder i princippet også skattefradraget. Ved den almindelige skatteansættelse i land fradrages på sædvanlig vis alle i det foregående indkomstår erlagte skatter, også sømandsskatten, medens skattefradraget til brug ved sømandsskattens beregning er indarbejdet i de opstillede skalaer.

Princippet om, at sømænd, der gør tjeneste på samme skib, bør beskattes efter ensartede regler, fører til, at sømandsskattens størrelse bliver uafhængig af, i hvilken kommune den pågældende sømand er pligtig at svare kommuneskat, og det kan i denne forbindelse nævnes, at afregningen over for

[Finansministeren.]

kommunerne ligeledes er foreslået foretaget efter ensartede regler, der skulle tilsikre, at kommunerne stort set får dækning for den kommuneskat, som ville tilfalde dem efter lovgivningens almindelige regler. Endvidere fører det omtalte princip til en udvidelse af skattepligten, således at man sikrer sig, at alle, der gør tjeneste om bord, svarer sømandsskat. Dette vil navnlig få betydning for ugifte danske søfolk, som efter de gældende regler i en række tilfælde ikke har været afkrævet statsskat, og for udenlandske søfolk. Lovforslaget opstiller en særlig beskatningsform for alle her i landet hjemmehørende sømænd, hvorved der tages hensyn til den pågældende sømands forsørgerforhold m. v. Samme beskatningsform opstilles for sømænd, som er hjemmehørende i et af de andre nordiske lande, på Færøerne eller i Grønland. Andre sømænd, altså navnlig ikke-nordiske udlændinge, skal betale sømandsskatten efter en mere summarisk metode, idet skatten fastsættes til 15 pct. af den kontante løn uden fradrag og uden hensyntagen til forsørgerforhold m. v.

Som følge af sømandsskattens karakter af beskatning af den løbende indtægt opstår der særlige problemer, når denne beskatningsform skal tilpasses beskatningen i land. I de tilfælde, hvor sømanden har indtægt i land, samtidig med at han har indtægt om bord, skal man finde frem til det rette beskatningsniveau for indtægten i land, og i de situationer, hvor sømanden tiltræder tjeneste om bord eller ophører dermed, skal man føre den skat, der er pålignet ham, til afgang helt eller delvis, henholdsvis på ny påligne ham i skat i land. Da de i denne forbindelse opståede problemer i vidt omfang er af teknisk-administrativ karakter, skal jeg ikke komme nærmere ind på de på dette område foreslåede regler, men blot bemærke, at man har bestræbt sig for at gøre dem så enkle som muligt, og at vanskelighederne i vidt omfang vil bortfalde, såfremt man for alle går over til beskatning af den løbende indtægt. I øvrigt ligger det i lovforslagets karakter af nydannelse, at der ved dets praktisering muligvis kan vise sig problemer, som kan nødvendiggøre, at det senere tages op til revision.

Som tidligere bemærket fremsættes lovforslaget på grundlag af det af sømandsskatteudvalget udarbejdede udkast. Udvalget har under sit arbejde haft kontakt med de søfarendes og redernes organisationer og givet disse adgang til at udtale sig om de foreslåede regler, ligesom udvalget i yddest muligt omfang har taget hensyn til de fra de nævnte organisationers side fremførte synspunkter.

Vedrørende den foreslåede afregning af kommuneskatten har udvalget haft kontakt med de kommunale organisationer.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til de til lovforslaget knyttede bemærkninger og til den udarbejdede betænkning, skal jeg anbefale lovforslaget til tingets hurtige og velvillige behandling.

Handelsministeren (Philip): Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte: *forslag til lov om skibes bemanning, forslag til lov om nautiske eksaminer m. m. og forslag til lov om eksaminer for skibsmaskinmestre m. m.*

De tre lovforslag er nært sammenknyttet og er i det væsentligste enslydende med de forslag, der fremsattes i folketingssamlingen 1956-57. Jeg kan derfor i det store og hele henholde mig til de bemærkninger, den tidligere handelsminister fremsatte ved fremsættelsen af de tidligere forslag. Efter førstebehandlingen gik forslagene dengang i udvalg, men udvalget nåede ikke at tilendebringe arbejdet, hvorfor forslagene nu genfremsættes.

På ganske enkelte punkter er der foretaget ændringer, og jeg finder det derfor naturligt — ud over at henvise til bemærkningerne — at fremkomme med nogle enkelte kommentarer til de mere betydende ændringer.

I den beretning, folketingsudvalget afgav den 12. april 1957, rejste udvalget bl. a. spørgsmålet om forhøjelse af tonnagegrænsen for de skibe, som sætteskipperne skal have adgang til at føre. Under hensyn til de forbedringer i sætteskipperuddannelsen, som muliggøres ved gennemførelsen af forslaget til lov om nautiske eksaminer, har man fundet det forsvarligt at lade personer, der har erhvervet sætteskipperbevis, føre ikke-passagerskibe på indtil 300 tons. Man har yderligere forhøjet tonnagegrænsen for